

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-65/20 - 1

Υπόθεση C-65/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Φεβρουαρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Oberster Gerichtshof [Ανώτατο Δικαστήριο] (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

21 Ιανουαρίου 2020

Ενάγουσα και αναιρεσείουσα:

VI

Εναγόμενη και αναιρεσίβλητη:

KRONE – Verlag Gesellschaft mbH & Co KG

Το Oberster Gerichtshof (στο εξής: Ανώτατο Δικαστήριο) εξέδωσε ως αναιρετικό δικαστήριο [παραλειπόμενα] στην υπόθεση της ενάγουσας και αναιρεσείουσας (στο εξής: ενάγουσας) VI [παραλειπόμενα] κατά της KRONE – Verlag Gesellschaft mbH & Co KG, Βιέννη [παραλειπόμενα], [παραλειπόμενα] με αντικείμενο απαίτηση 6 338,84 ευρώ [παραλειπόμενα] και αναγνωριστικό αίτημα, σχετικά με την αίτηση αναιρέσεως της ενάγουσας κατά της από 18 Απριλίου 2019 αποφάσεως του Handelsgericht Wien [δικαστηρίου εμπορικών υποθέσεων Βιέννης] ως κατ' έφεση δικαστηρίου, [παραλειπόμενα] με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του Bezirksgericht für Handelssachen Wien [περιφερειακού δικαστηρίου εμπορικών υποθέσεων Βιέννης] της 31ης Ιουλίου 2018 [παραλειπόμενα], την ακόλουθη

διάταξη

I. Υποβάλλεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα: **[σελ. του πρωτοτύπου 2]**

Πρέπει το άρθρο 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1 και 6 της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ως (ελαττωματικό) προϊόν πρέπει να θεωρείται και ένα φυσικό αντίτυπο ημερήσιας εφημερίδας που περιέχει μια επιστημονικά εσφαλμένη συμβουλή υγείας, της οποίας η τήρηση προκαλεί βλάβη της υγείας;

II. [παραλειπόμενα] [Αναστολή της διαδικασίας]

ΣΚΕΠΤΙΚΟ:

1. Τα πραγματικά περιστατικά

Η εναγόμενη και αναιρεσίβλητη (στο εξής: εναγόμενη) είναι ιδιοκτήτρια μέσου ενημέρωσης και (κατά τα λεγόμενά της) εκδότρια μιας περιφερειακής εκδόσεως της «Kronen-Zeitung». Ιδιοκτήτης μέσου ενημέρωσης είναι μεταξύ άλλων, κατά το νομοθετικό ορισμό του άρθρου 1, παράγραφος 1, σημείο 8, στοιχείο b, του Mediengesetz [νόμου περί μέσων ενημέρωσης], BGBI [ομοσπονδιακό φύλλο εφημερίδας κυβερνήσεως] αριθ. 314/1981 όπως τροποποιήθηκε με το BGBI I αριθ. 49/2005, όποιος αναλαμβάνει τη διαμόρφωση του περιεχομένου ενός δημοσιεύματος και προβαίνει ο ίδιος ή μέσω άλλου στη δημιουργία και διάδοσή του.

Η εναγόμενη δημοσίευσε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 στο τμήμα «Αυστρία», εντός πλαισίου και στη στήλη «Hing'schaut und g'sund g'lebt» [«Ρίχνω μια ματιά και ζω υγιεινά»] ένα άρθρο του «πάστορα των βοτάνων Benedikt» με τον τίτλο «Διώξτε τον πόνο – Επίθεμα από τριμμένο χρένο». Το άρθρο περιείχε το ακόλουθο κείμενο:

«Καταπράυνση των πόνων των ρευματισμών

Το φρεσκοτριμμένο χρένο μπορεί να συμβάλει στη μείωση των πόνων που προκαλούνται λόγω των ρευματισμών. Οι [σελ. του πρωτοτύπου 3] πάσχουσες περιοχές αλείφονται προηγουμένως με μη πτητικό φυτικό έλαιο ή με λαρδί και εν συνεχεία τοποθετείται επάνω τους το τριμμένο χρένο και ασκείται πίεση. Το επίθεμα αυτό μπορεί να αφαιρεθεί ελεύθερα επί δύο έως πέντε ώρες στο δέρμα και κατόπιν να αφαιρεθεί. Το συγκεκριμένο μέσο έχει ισχυρή καταπραϋντική δράση».

Η αναφερόμενη στο άρθρο διάρκεια εφαρμογής του επιθέματος χρένου είναι εσφαλμένη: αντί για δύο έως πέντε ώρες, έπρεπε να είχε αναγραφεί δύο έως πέντε λεπτά. Η στήλη συντασσόταν από έναν «πάστορα των βοτάνων» που είναι μέλος μοναστικού τάγματος και είχε λάβει το όνομα «Benedikt». Ήταν συνεργάτης ενός ήδη αποβιώσαντος «πάστορα βοτάνων» και είναι συντάκτης αναρίθμητων σχολίων και συμβουλών σχετικά με τα θεραπευτικά βότανα σε έντυπα μέσα και στο πλαίσιο ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών. Έχει συγγράψει έως τώρα

δύο βιβλία σχετικά με τα θεραπευτικά βότανα και διατηρεί ημερήσια στήλη για τα θεραπευτικά βότανα στην ημερήσια εφημερίδα της εναγομένης.

Η ενάγουσα είναι συνδρομήτρια της «Kronen-Zeitung» και ανέγνωσε το άρθρο στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Εμπιστεύθηκε την ορθότητα του αναφερόμενου χρόνου θεραπείας και εφάρμοσε το περιγραφόμενο στο άρθρο επίθεμα χρένου στην ποδοκνημική άρθρωση του αριστερού κάτω άκρου της. Άφησε τον επίδεσμο για περίπου τρεις ώρες και τον αφαίρεσε μόνον αφού είχαν ήδη εκδηλωθεί ισχυροί πόνοι. Λόγω των ισχυρών ελαίων μουστάρδας που περιέχονται στο χρένο είχε σημειωθεί τοξική αντίδραση επαφής.

2. Οι κανονιστικές διατάξεις:

Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1 και 6, της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των [σελ. του πρωτοτύπου 4] κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210, σ. 29).

Η οδηγία 85/374/ΕΟΚ μεταφέρθηκε στο αυστριακό δίκαιο με τον νόμο περί ευθύνης για προϊόντα, BGBl αριθ. 99/1988, όπως τροποποιήθηκε πλέον προσφάτως με το BGBl I αριθ. 98/2001. Οι κρίσιμες διατάξεις του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα έχουν ως εξής:

«§ 1.(1) Εάν λόγω ελαττώματος ενός προϊόντος επέλθει θάνατος, σωματική βλάβη ή βλάβη της υγείας ανθρώπου ή βλάβη ενσώματου πράγματος διαφορετικού από το προϊόν, για την αποκατάσταση της ζημίας ευθύνεται

1. ο επιχειρηματίας που το παράγει και το έχει θέσει σε κυκλοφορία,

[...]

«§ 3. Ως παραγωγός (§ 1, παράγραφος 1, σημείο 1) θεωρείται ο κατασκευαστής τελικού προϊόντος, ο παραγωγός πρώτης ύλης ή ο κατασκευαστής συστατικού, καθώς και κάθε πρόσωπο που εμφανίζεται ως παραγωγός του προϊόντος, επιθέτοντας σε αυτό την επωνυμία, το σήμα ή άλλο διακριτικό του σημείο.»

«§ 4. Ως προϊόν θεωρείται κάθε ενσώματο κινητό πράγμα, ακόμη και εάν είναι ενσωματωμένο σε άλλο κινητό πράγμα ή έχει συνδεθεί με ακίνητο πράγμα, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας.»

«§ 5. (1) Ένα προϊόν θεωρείται ελαττωματικό εάν δεν παρέχει την ασφάλεια που δικαιούται κανείς να αναμένει λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένων:

1. της εξωτερικής εμφάνισης του προϊόντος,
2. της ευλόγως αναμενόμενης χρησιμοποίησης του προϊόντος,

3. του χρόνου κατά τον οποίο το προϊόν ετέθη σε κυκλοφορία. **[σελ. του πρωτοτύπου 5]**

[...]

3. Τα αιτήματα και τα επιχειρήματα των διαδίκων

Η ενάγουσα αξιώνει από την εναγόμενη – καθόσον έχει σημασία για την αναίρετική διαδικασία – 4 400 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση [παραλειπόμενα] καθώς και να αναγνωριστεί ότι η εναγόμενη ευθύνεται απέναντί της για όλες τις δυσμενείς «παρούσες και» μελλοντικές συνέπειες που οφείλονται στο συμβάν της 31ης Δεκεμβρίου 2016. Είναι συνδρομήτρια της «Kronen-Zeitung». Οι οδηγίες που περιείχονταν στο άρθρο του «πάστορα των βοτάνων Benedikt» περιείχαν τυπογραφικό σφάλμα της εναγομένης, λόγω του οποίου συστηνόταν υπερβολικά μακρά διάρκεια της θεραπείας. Εμπιστεύθηκε τις δηλώσεις της εναγομένης σε σχέση με τη διάρκεια της θεραπείας και εφάρμοσε αναλόγως τη θεραπεία, με συνέπεια να υποστεί βαριά σωματική βλάβη. Αξιώνει ιδίως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης (4 400 ευρώ). Επειδή δεν αποκλείονται μόνιμες επιπτώσεις και περαιτέρω μεταγενέστερες επιπτώσεις, έχει έννομο συμφέρον για την εν λόγω αναγνώριση.

Η εναγόμενη αντέτεινε ότι είναι ιδιοκτήτρια της «Kronen-Zeitung». Ο «πάστορας βοτάνων Benedikt» δεν είναι ούτε όργανο ούτε αντιπρόσωπός της. Είναι μέλος εκκλησιαστικού ιδρύματος, εξωτερικός εμπειρογνώμονας εγνωσμένης αξίας στο πεδίο της θεραπείας με βότανα. Ως τώρα μπορούσε πάντοτε να βασίζεται στην εμπειρογνωμοσύνη του και δεν είχε λάβει γνώση αντίστοιχων «βλαβών». Η στήλη έχει τον χαρακτήρα συμβουλών που παρέχονται δωρεάν στους αναγνώστες της χωρίς σκοπό και προσδοκία ανταλλάγματος. Η περιφερειακή της έκδοση είναι σκανδαλοθηρική εφημερίδα χαμηλής εγκυρότητας και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχεται οποιαδήποτε υπόσχεση περί ορθότητας του άρθρου. Η εναγόμενη αμφισβήτησε επίσης τις σωματικές βλάβες και τις συνέπειές τους.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε – καθόσον έχει σημασία για την αναίρετική διαδικασία – την αξίωση ύψους **[σελ. του πρωτοτύπου 6]** 4 400 ευρώ [OMISSIS] και το αναγνωριστικό αίτημα. Η εναγόμενη ανέθεσε τη συγγραφή του άρθρου σε έναν εμπειρογνώμονα στο πεδίο της θεραπείας με βότανα, ο οποίος έχει ήδη δημοσιεύσει αρκετά βιβλία και αναρίθμητα σχόλια και συμβουλές σε διάφορα μέσα ενημέρωσης. Αν το εσφαλμένο χρονικό διάστημα θεραπείας ανεγράφη ήδη από εκείνον, η εναγόμενη δεν είχε αφορμή να ελέγξει τα χειρόγραφα ή τα άρθρα. Δεδομένου ότι ο συγγραφέας του άρθρου ήταν ειδικός στο πεδίο της θεραπείας με βότανα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πρόσωπο συνήθως ανάκανο ή εγνωσμένης επικινδυνότητας κατά την έννοια του άρθρου 1315 του αυστριακού Αστικού Κώδικα. Αν το άρθρο υποβλήθηκε μεν από τον αρχικό συγγραφέα χωρίς σφάλμα, αλλά ακολούθως επιλοχώρησε τυπογραφικό σφάλμα ή σφάλμα μεταγραφής στο επίπεδο της εναγομένης, ο εκδοτικός οίκος ευθύνεται μόνο σε περίπτωση που παρέσχε διαβεβαίωση για την

ορθότητα του περιεχομένου του εντύπου του. Είναι γνωστό στο δικαστήριο ότι το έντυπο που εκδίδει η εναγόμενη είναι σκανδαλοθηρική εφημερίδα χαμηλής εγκυρότητας. Σε αυτήν οι πληροφορίες παρουσιάζονται σε σχετικά σύντομα άρθρα με διασκεδαστικό ή πάντως απλό και εύληπτο τρόπο και όχι με πολυσέλιδες επιστημονικές πραγματείες. Ως εκ τούτου και οι προσδοκίες των αναγνωστών είναι διαφορετικές απ' ό,τι στην περίπτωση επιστημονικού άρθρου, εξειδικευμένου περιοδικού ή βιβλίου αναφοράς. Επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπήρξε οποιαδήποτε υπόσχεση περί ορθότητας του περιεχομένου του άρθρου. Συνεπώς δεν συντρέχει ευθύνη της εναγομένης για το εσφαλμένως δηλωθέν στο άρθρο αυτό χρονικό διάστημα θεραπείας.

Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την έφεση της ενάγουσας. Από νομικής απόψεως έκρινε ότι η ενάγουσα κατά την πρωτόδικη διαδικασία σχετικά με την «ευθύνη από προϊόντα» της [σελ. του πρωτοτύπου 7] εναγομένης ως «παραγωγού» αναφέρθηκε αποκλειστικά σε υποκειμενική (εξαρτώμενη από πταίσμα) ευθύνη, με αποτέλεσμα «να μην μπορούν η εναγόμενη και το πρωτοβάθμιο δικαστήριο να διακρίνουν, έστω και στοιχειωδώς, ότι στην εναγόμενη αποδίδεται και αντικειμενική (ανεξάρτητη από πταίσμα) ευθύνη ως παραγωγού βάσει του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα». Προβάλλοντας στην κατ' έφεση δίκη τον ισχυρισμό της περί ευθύνης της εναγομένης βάσει του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα, η ενάγουσα παραβίασε την απαγόρευση μεταβολής της βάσης της αγωγής. Κατά τα λοιπά δεν προκύπτει από τα επιχειρήματα της εφέσεως της εσφαλμένη νομική κρίση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

Κατά της αποφάσεως αυτής βάλλει η αίτηση αναιρέσεως της ενάγουσας, με την οποία επιδιώκει την αποδοχή του αγωγικού της αιτήματος· επικουρικός υποβάλλει αίτημα αναιρέσεως.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίζει την αναστολή της αναιρετικής διαδικασίας και την υποβολή προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενός προδικαστικού ερωτήματος σχετικά με το δίκαιο της Ένωσης που είναι ουσιώδες για την απόφασή του επί της υποθέσεως.

4. Αιτιολόγηση του προδικαστικού ερωτήματος

4.1. Δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου (καθώς και της εναγομένης) ότι η ενάγουσα δεν προέβαλε κατά την πρωτόδικη διαδικασία επαρκείς πραγματικούς ισχυρισμούς σε σχέση με την ευθύνη της εναγομένης βάσει του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα. Η ενάγουσα προέβαλε κατά την πρωτόδικη διαδικασία ότι είναι συνδρομήτρια του εντύπου της εναγομένης και υπέστη βαριά σωματική βλάβη για τον λόγο ότι ακολούθησε μια συνιστώμενη στο έντυπο αυτό εσφαλμένη θεραπεία. Και από τις διαπιστώσεις του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου μπορούν επίσης να προσδιοριστούν το προϊόν (η περιφερειακή έκδοση της «Kronen-Zeitung»), η ιδιοκτήτρια του μέσου ενημέρωσης και εκδότρια (εναγόμενη) που δημοσίευσε το άρθρο, παρήγαγε το προϊόν και το έθεσε σε κυκλοφορία, καθώς και η σωματική [σελ. του

πρωτότυπου 8] βλάβη της ενάγουσας (τοξική αντίδραση επαφής). Ως εκ τούτου συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την εξέταση της αντικειμενικής (ανεξάρτητης πταίσματος) ευθύνης σύμφωνα με το νόμο περί ευθύνης για προϊόντα, έστω και αν κατά την πρωτόδικη διαδικασία η ενάγουσα βάσισε τα επιχειρήματά της ειδικώς στην υποκειμενική ευθύνη της εναγομένης. Σε αντίθεση με την άποψη του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου εν πάση περιπτώσει δεν συνέτρεξε παράβαση της απαγόρευσης μεταβολής της βάσης της αγωγής κατά το άρθρο 482 του αυστριακού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όταν η ενάγουσα επικαλέστηκε στην κατ' έφεση δίκη κυρίως την ευθύνη της εναγομένης ως παραγωγού κατά τον νόμο περί ευθύνης για προϊόντα.

4.2. Για την ερμηνεία του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα και ιδίως του άρθρου 4 αυτού ισχύει η υποχρέωση της σύμφωνης με την οδηγία ερμηνείας [παραλειπόμενα]. Ερίζεται το ζήτημα αν η εκδότρια ή ιδιοκτήτρια μιας ημερήσιας εφημερίδας, η οποία δημοσίευσε ένα άρθρο, ευθύνεται κατά την οδηγία 85/374/ΕΟΚ (και κατά τον νόμο περί ευθύνης για προϊόντα) για το εσφαλμένο περιεχόμενο της εφημερίδας.

Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ ο όρος «προϊόν» περιλαμβάνει κάθε κινητό, ακόμη και ενσωματωμένο σε άλλο κινητό ή ακίνητο. Κατά το άρθρο 4 του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα, ως προϊόν θεωρείται κάθε κινητό ενσώματο πράγμα, ακόμη και εάν είναι ενσωματωμένο σε άλλο κινητό πράγμα ή έχει συνδεθεί με ακίνητο πράγμα, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας.

Ένα μέρος της (γερμανόφωνης) θεωρίας περιορίζει την ευθύνη για υποθέματα πληροφοριών στις ζημιές που προκλήθηκαν λόγω της φυσική τους υπόστασης (π.χ. δηλητηριώδης βιβλιοδεσία [σελ. του πρωτοτύπου 9] ενός βιβλίου ή δηλητηριώδης τυπογραφική μελάνη). Άλλοι δέχονται την ευθύνη για προϊόν ακόμη και λόγω εσφαλμένης διανοητικού χαρακτήρα παροχής. Ως πιθανοί υπόχρεοι θεωρούνται ο εκδοτικός οίκος, ο συγγραφέας και το τυπογραφείο [παραλειπόμενα]:

Υπέρ της ευθύνης του παραγωγού (βιβλίων), του ιδιοκτήτη μέσου ενημέρωσης ή του εκδότη και για το περιεχόμενο του έργου προβάλλεται η αντίληψη των συναλλαγών, ήτοι ότι ένα έντυπο δεν αγοράζεται ως μια (περισσότερο ή λιγότερο όμορφα δεμένη) στοιβα χαρτιού αλλά λόγω του περιεχομένου του και ότι η προσδοκία των καταναλωτών από το προϊόν δεν είναι μόνο να μην εξέχουν από το έντυπο συνδετήρες που θα μπορούσαν να τους τραυματίσουν, αλλά και να μεταδίδει το διαφημιζόμενο περιεχόμενο. Ιδίως εγχειρίδια, οδηγίες, χάρτες πεζοπορίας κλπ. πωλούνται ακριβώς και μόνο διότι οι τελικοί αποδέκτες τους προσδοκούν να λάβουν από αυτά σωστές οδηγίες. Θα ήταν ασυνεπές να αφηθεί ο παθών χωρίς προστασία στην περίπτωση εσφαλμένης αναφοράς, σε ένα βιβλίο ή σε μια εφημερίδα, μιας βλαπτικής για την υγεία δόσης συγκεκριμένου συστατικού σε συνταγή μαγειρικής, ενώ δύναται να στραφεί κατά του παραγωγού στην περίπτωση της εσφαλμένης ανάμειξης της ίδιας υπερβολικής δόσης σε έτοιμο προϊόν που αγόρασε ή της εσφαλμένης οδηγίας χρήσης που χορηγήθηκε μαζί με το προϊόν [παραλειπόμενα]. **[σελ. του πρωτοτύπου 10]**

Κατά της ευθύνης για εσφαλμένη πληροφόρηση προβάλλονται:

- ο προστατευτικός σκοπός της ευθύνης για προϊόντα, σύμφωνα με τον οποίο η ευθύνη αφορά την επικινδυνότητα του πράγματος και όχι της συμβουλής [παραλειπόμενα],
- το γεγονός ότι οι διανοητικές παροχές δεν είναι προϊόντα κατά την έννοια του άρθρου 4 του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα (άρθρου 2 της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ), διότι ως τέτοιες δεν είναι ενσώματα αντικείμενα [παραλειπόμενα]
- ότι η σύνδεση της ευθύνης για προϊόντα με τον υλικό φορέα της πληροφορίας είναι αυθαίρετη και ότι οι πληροφορίες πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ [παραλειπόμενα] και
- η «ανησυχία για την έλλειψη ορίων» μιας τόσο διευρυμένης ερμηνείας της έννοιας του προϊόντος, η οποία θα οδηγούσε τελικώς σε θέσπιση αντικειμενικής ευθύνης για κάθε καταγραφή διανοητικού περιεχομένου [παραλειπόμενα].

Επειδή δεν είναι δυνατή η σαφής επίλυση του ζητήματος αν το περιεχόμενο μιας ημερήσιας εφημερίδας πρέπει να θεωρηθεί ως προϊόν βάσει της διατύπωσης του άρθρου 2 της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ, η ερμηνεία του οποίου είναι περαιτέρω κρίσιμη για το άρθρο 4 του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα, η επίλυση του νομικού αυτού ζητήματος πρέπει να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.3. Εφόσον γίνει δεκτό ότι η εναγόμενη, που είναι εκδότρια και ιδιοκτήτρια της ημερήσιας εφημερίδας, υπέχει ως παραγωγός κατά την οδηγία 85/374/ΕΟΚ αντικειμενική [σελ. του πρωτοτύπου 11] ευθύνη για το περιεχόμενο της εφημερίδας της, τότε θα ευθύνεται κατ' αρχήν, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, για την τήρηση της εσφαλμένης σύστασης ως προς τη διάρκεια εφαρμογής του επιθέματος χρένου (δύο έως πέντε ώρες αντί της ορθής διάρκειας δύο έως πέντε λεπτών), η οποία προκάλεσε τη σωματική βλάβη της αναγνώστριάς της (ενάγουσας). Η μορφή και το περιεχόμενο της στήλης του «πάστορα των βοτάνων» με τον τίτλο «Διώξτε τον πόνο» στο δημοσιογραφικού χαρακτήρα τμήμα της εφημερίδας έδινε την εντύπωση στον αναγνώστη, και συνεπώς και στην ενάγουσα, ότι αν προέβαινε στην συνιστώμενη εφαρμογή του επιθέματος τριμμένου χρένου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα θα μπορούσε να κατευνάσει ακίνδυνα τους ρευματικούς της πόρους. Καθόσον η εφαρμογή οδήγησε σε βλάβη της υγείας, δεν υπήρχε η ασφάλεια που δικαιούται κανείς να αναμένει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ. Η εναγόμενη θα ευθύνεται – εφόσον μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγός κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας (άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 1, του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα) ενός ελαττωματικού προϊόντος (άρθρο 2 της οδηγίας: άρθρο 4 του νόμου περί ευθύνης για προϊόντα) – για τη σωματική βλάβη της ενάγουσας, ανεξαρτήτως αν η εσφαλμένη χρονική διάρκεια της θεραπείας αναγραφόταν ήδη στο χειρόγραφο του «πάστορα των βοτάνων» ή αν εμφιλοχώρησε λόγω σφάλματος μεταγραφής στο επίπεδο της εναγομένης.

5. [παραλειπόμενα] [Αναστολή της διαδικασίας]

[παραλειπόμενα]

Βιέννη, 21 Ιανουαρίου 2020

[παραλειπόμενα]

[Παρατηρήσεις]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ